Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Адміністрація и Експедиція пôдъ ч. 8 улиця Чарнецкого.

Редакція пôдъ ч. 13 улиця Жуліньского.

Письма приймають ся лишь франкованй.

Реклямаціи неопечатанй вôльнй пôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои“.

Предплата у Львовѣ въ Адміністраціи „Ґазеты Львôвскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провінціи:

на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к.
на чверть року . . 60 к.
мѣсячно . . . . 20 к.
Поодиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:

на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . . . 45 к.
Поодиноке число 3 кр.

Ч. 71. Пятниця 29 Марта (10) Цвѣтня 1891. **Рôкъ I.**

Антісемітизмъ у Вѣдни.

Зъ помѣжь многихъ, що такъ скажемо недугъ суспôльныхъ, якй теперь проявляють ся скрôзь по цѣлôи Европѣ, занимае и антісемітизмъ не маловажне мѣсце. Рѣчь очевидна, що антісемітизмъ може лишь тамъ выступати, де найбôльше жидôвъ и де они не зовсѣмъ замальґамували ся зъ мѣсцевымъ елементомъ, або тамъ, де той елементъ супротивъ елементу жидôвского, дуже рухливого и проворного, якъ кождый елементъ торговельный, есть бôльше пасивный. Дивна рѣчь, що въ нашôй державѣ, проявивъ ся антісемітизмъ найсильнѣйше якъ разъ въ сторонахъ нѣмецкихъ а именно въ Долѣшнôй Австріи и въ самôмъ Вѣдни. Послѣднй выборы до Рады державнои, а ще бôльше выборы до Рады громадскои мѣста Вѣдня, дали доказъ, що антісемітизмъ въ столици державы, помимо всякого накликуваня ліберальнои прасы вѣденьскои, не то не ослабъ, але ще и збôльшивъ ся. Въ третôмъ крузѣ выборчôмъ до Рады громадскои антісеміты таки зовсѣмъ побили ліберальôвъ. На 43 мандатôвъ здобули антісеміты ажь 30; при тѣснѣйшôмъ выборѣ вийшло знову 3 антісемітôвъ, а вчера въ другôмъ крузѣ выборчôмъ вийшло дальшихъ 7 антісемітôвъ.

Дежь тому причина, що антісемітизмъ у Вѣдни збôльшивъ ся такъ значно, що тамъ въ новôй Радѣ громадскôй буде теперь засѣдати ажь 40 радныхъ. Треба знати вôдносины Вѣдня, щобы на то вôдповѣсти. Въ послѣднихъ часахъ намножилось у Вѣдни богато жидôвъ, котрй взяли значну часть руху торговельного въ свои руки. Жиды засѣли тамъ майже зовсѣмъ одно передмѣстє а и въ другихъ выпирають Нѣмцѣвъ въ значнôй части. До Вѣдня прибувае богато жидѣвъ зъ рôзныхъ краѣвъ коронныхъ, котрй призбиравши грошей, ѣдуть робити въ столици ще бôльшй грошѣ. Тутъ жиють они зъ разу — и въ тôмъ головна ихъ сила — на давный ладъ, дуже ощадно, запопадливо и проворно, доки ажь на добре не розбогатѣють. Тымчасомъ купцѣ Нѣмцѣ ведуть житє гуляще, занедбують свои интересы и тратять давнѣйше придбане майно. Отъ и творить ся зависть, котра вôдтакъ зроджуе антісемітизмъ и ненависть до жидôвъ, та заражуе ними край и цѣлу державу. Певно, що и жиды не мало причиняють ся до того зла, але на нашъ поглядъ треба брати рѣчь обективнѣйше и не шукати злого лишь въ другôмъ, але и въ собѣ самôмъ. На то повиннй и мы зважати, бо вже и у насъ починае проявляти ся та недуга суспôльна. Недопустимо ей лишь тогды, коли и самй будемо надъ собою працювати, коли самй будемо брати ся до торговлѣ и промыслу. Тогды не будемо мусѣли нарѣкати на тыхъ, що беруть ся до того дѣла, до котрого мы брати ся не хочемо. Дуже добре роблять н. пр. коломыйскй мѣщане, коли взялись закладати у себе крамницѣ и вже 6 ихъ доси заложили. Лишь такимъ способомъ не допустимо и у насъ антісемітизму.

Анкета
для реформы наукъ природныхъ.

Не давно тому радила шкôльна анкета въ краевôй Радѣ шкôльнôй, щобы управильнити науку исторіи природописнои въ середныхъ школахъ. Нарады вôдбувались пôдъ проводомъ віцепрезидента краевои Рады шкôльнои, д-ра Бобжиньского, а до анкеты покликано пп.: инспекторôвъ краевыхъ д-ра Ж. Самолевича и д-ра Ґерстмана, члена краевои Рады шкôльнои д-ра Зайончковского, а дальше яко знатокôвъ: д-ра Крайца, д-ра Ростафиньского, д-ра Вежейского, професорôвъ університету кракôвского; д-ра Ю. Недведского, проф. політехніки львôвскои; д-ра Игнатія Петеленца, директора ґімназіи въ Самборѣ; Мих. Поляньского, выслуженого проф. ґімназіяльного; Маріяна Ломницкого, д-ра Заренчного, д-ра Яворовского и д-ра Лімбаха, професорôвъ ґімназіяльныхъ.

Анкета застановлялась надъ тымъ, що молодѣжь середныхъ школъ есть занадто обтяжена множествомъ подробиць зъ исторіи природописнои, що пôдручники шкôльнй не числять ся зъ зъ призначенымъ на те часомъ, лишь подають за много наукового матеріялу, котрого въ школѣ не можна якъ слѣдъ переробити, а крôмъ того ще науку въ школѣ трактуесь способомъ выучуваня „на память“; тому то анкета ухвалила слѣдуючй точки:

Щобы зъ огляду на рôзницю часу, призначеного на науку исторіи природописнои въ школахъ реальныхъ и ґімназіяльныхъ выдати для ґімназій окремй пôдручники, котрй мѣстили бы лишь те, що дасть ся въ школѣ переробити, а укладъ тыхъ пôдручникôвъ мае бути звязлый и методичный; зъ мінеральоґіи въ низшихъ клясахъ ґімназіяльныхъ треба пропустити бодай $^1/_8$ часть описôвъ родôвъ, вôдмѣнъ

Чи не студенѣе Европа?

(Конець.)

Цѣкаве есть такожь и то зъявище, що коли настане така зима, якъ та, що описана въ другôмъ взôрци, то на долахъ есть дуже студено а на горахъ теплѣйше. Такъ було и въ грудни 1890 р., коли то на горахъ коло Вѣдня було теплѣйше якъ у самôмъ Вѣдни; скорожь настане третій взорець зимы, то на горахъ стае заразъ дуже студено.

Послухайможь теперь, що каже Ганнъ на здогадку Флямаріона, що Европа стае чимъ разъ студенѣйша. Вѣденьскій ученый не боить ся того, що вже недалекій часъ, коли цѣла Европа покрые ся ледомъ и снѣгами. Вôнъ каже, що вôдъ часу до часу настае въ Европѣ лишь така пора, коли бувае студенѣйше, якъ звычайно, а по такôй порѣ, приходить знову пора великого тепла. То правда — каже Ганнъ — що ученй въ Франціи, Нѣмеччинѣ и Анґліи запримѣтили то, що въ Европѣ теплота вôдъ якогось часу зменшае ся, але щобы она безустанно зменшала ся, то не правда. Ганнъ обчисливъ теплоту въ двохъ мѣсцяхъ нашои державы, у Вѣдни и Лесинѣ за послѣднихъ десять лѣтъ т. е. вôдъ 1880 до 1890 р. и прийшовъ до того переконаня, що въ тôмъ часѣ було тамъ дѣйстно студенѣйше, якъ въ иншихъ часахъ. И въ Римѣ була значна змѣна теплоты, хочь менша якъ у Вѣдни и въ Лесинѣ, але пересѣчна теплота була тутъ все таки майже така, якъ бувае звычайно. Ганнъ вносить зъ того, що вже трохи дальше на полудне вôдъ нашои державы кôнчить ся та сторона, де черезъ тыхъ десять лѣтъ було студенѣйше, якъ звычайно. Ще дальше на полудне, бо въ Альжірѣ, въ Африцѣ, показуесь навѣть, що теплота була вôдъ 1883 ажь до 1888 навѣть бôльша якъ звычайно а сухй лѣта були значно теплѣйшй. У Вѣдни ставала теплота вôдъ 1881 ажь до 1888 чимъ разъ менша, а теперь знову збôльшаесь.

Цѣкава есть такожь и та проява, що вôдъ 1877 р. не було анѣ разу теплого лѣта а все таки зимы вôдъ 1881 ажь до 1885 були дуже легкй. Колижь поглянемо, що вôдъ того часу и зимы и лѣта стають холоднѣйшй, то не диво, що насуваесь пытане, чи не мае вже Европа покрыти ся ледомъ? Якже дивно супротивъ сихъ лѣтъ выглядають теплй роки 1834, 1846, 1857, 1859, 1861 и 1868. Въ 1834 р. була теплота вôдъ мая ажь до вересня о три степенѣ бôльша якъ звычайно бувае, а въ 1868 р. було такожь дуже тепло почавши вôдъ мая ажь до жовтня.

Зъ того всего выходить, що мы перебуваемо теперь студену пору, котра вôдъ 1886 р. настала въ цѣлôй середнôй и захôднôй Европѣ, и намъ остаесь лишь та одна потѣха, що вже и давнѣйше були такй студенй поры, по котрыхъ вôдтакъ слѣдували поры теплй. Ученый Рену звертавъ вже кôлька лѣтъ тому назадъ увагу на то, що въ рокахъ вôдъ 1838 ажь до 1847 було якъ разъ о стôлько за студено, якъ въ рокахъ вôдъ 1879 ажь до 1888. Въ рокахъ вôдъ 1837 ажь до 1845 слѣджено въ Парижи и Вѣдни дуже докладно за такими змѣнами теплоты и показало ся, що дослѣды тй зовсѣмъ були зъ собою згôднй, що теплота змѣняесь на великй просторы зовсѣмъ рôвномѣрно. Такъ само показало ся, що пора вôдъ 1861 ажь до 1870 р. а вôдтакъ ще и пора вôдъ 1872 до 1874 р. була теплѣйша якъ звычайно.

Зъ тыхъ дослѣдôвъ приходить Ганнъ до такого заключеня: въ Европѣ не стае безустанно и постепенно студеннѣйше, якъ бы то на першій поглядъ могло здавати ся, а тôлько змѣняють ся поры студенй и теплй. Поры такй можуть иногдѣ и довго тягнути ся, а чому они настають, то пояснити рѣчь не легка. То одно есть лишь рѣчь певна, що они не стоять въ нѣякôй звязы зъ тыми порами, въ котрыхъ на сонци показують ся пятна.

На тôмъ могли бы мы и закôнчити вôдповѣдь на пытане, чи не студенѣе Европа. Але ось насуваесь, ще одна проява въ природѣ, котра въ сѣмъ роцѣ не мало, особливо у насъ, звертае увагу на себе. Настала вже прецѣ весна, доходимо вже до половины цвѣтня, мѣ-

по̂дрядныхъ и списы во̂дмѣнъ неописаныхъ; зредукувати формы кристальоґрафічни̂ до найменшихъ обемо̂въ а описати лише во̂дмѣны найпростѣйши̂; за те высунути на передъ описы такихъ оказо̂въ, на котрыхъ знатни̂ ознаки мінерало̂въ можна найлѣпше показати. У высшихъ клясахъ ґімназіяльныхъ, треба надати кристальоґрафіи якъ найменши̂ обемы, обмежити выво̂дъ формъ, а зазначити правила кристальоґрафічни̂; обмежити описъ свойствъ фізичныхъ и хемічныхъ; залишити ти̂, котри̂ найдуть по̂знѣйше мѣсце въ науцѣ фізики; въ систематицѣ помѣстити мінералы, описани̂ въ низшихъ клясахъ зъ доданемъ найважнѣйшихъ мінерало̂въ пожиточныхъ и характеристичныхъ мінерало̂въ краевыхъ. Мінералы ти̂ треба уґрупувати около 20 точно описаныхъ родо̂въ; дотеперѣшный роздѣлъ о ґеольоґіи треба заступити короткою розвѣдкою, мѣстячою матеріялъ ґеольоґічный, вычисленый въ „Инструкціяхъ" зъ 1884 р.

Въ науцѣ ботаніки въ клясахъ низшихъ скоротити во̂ддѣлъ ростинъ скрітоцвѣтныхъ, а зъ явноцвѣтныхъ описати докладно 19 родинъ и зазначити ростины пожиточни̂. Ключь до означеня ростинъ выдати окремо. По̂дручникъ для клясъ высшихъ скоротити до $^3/_5$ частей, обмеживши описы ростинъ скрытоцвѣтныхъ и вычеркнувши инши̂ точно вказани̂ уступы.

Въ науцѣ зоольоґіи для клясъ низшихъ принято дотеперѣшный (уже скороченый) по̂дручникъ безъ змѣны; а въ науцѣ у высшихъ клясахъ порѣшила анкета обмежити часть анатомічну, за те розширити троха часть біольоґічну, въ цѣлости однакъ зажадала скоротити по̂дручникъ.

Що-до ученя, то ухвалено засаду, що якъ выпытуване такъ и повторюване мають во̂дбувати ся выключно на по̂ставѣ оказо̂въ, котри̂ мають бути стало помѣщувани̂ въ клясахъ, щобы ученики могли имъ частѣйше приглядати ся. Учитель не повиненъ выходити по-за рамы по̂дручника, але користати зъ вѣдомостей зъ наукъ природописныхъ, яки̂ ученики набудуть при науцѣ ґеоґрафіи та при лектурѣ зъ жиючихъ языко̂въ.

Вко̂нци анкета высказала бажане, щобы выдати нормальный инвентарь для кабінето̂въ природописныхъ, а также, щобы во̂дъ часу до часу заряджувано фахову инспекцію такихъ кабінето̂въ.

Переглядъ політичный.

Консервативни̂ послы зъ ческои бо̂льшои посѣлости розо̂слали комунікатъ, въ котро̂мъ кажуть, що постановили вступити до консервативного клюбу, котрый мае утворити ся по̂дъ проводомъ ґр. Гогенварта, але хотять творити въ нѣмъ окрему ґрупу зъ правомъ свобо̂дного голосованя у всѣхъ справахъ, котри̂ спеціяльно дотыкають Чехо̂въ. Нова ґрупа уконституовала ся и выбрала своихъ предсѣдателѣвъ ґр. Фридриха Кінского, першимъ его заступникомъ ґр. Дейма а другимъ кн. Шварценберґа.

Молодо-Чехи уконституовали ся вчера также въ окремый клюбъ, котрый буде называти ся „Клюбъ Чехо̂въ зъ Чехіи". Тымчасомъ ажь до остаточного выготовленя статуто̂въ клюбу выбрано предсѣдателемъ клюбу д-ра Енґеля. Молодо-Ческій клюбъ постановивъ вступаючи першій разъ въ палату посло̂въ вручити президентови палаты свое застережене що до ческого права державного.

Дальше уконституовали ся вчера: Клюбъ Чехо̂въ зъ Моравы и выбравъ своимъ предсѣдателемъ Межника. Клюбъ сей постановивъ стояти въ тѣсно̂й звязи зъ клюбомъ Гогенварта. Клюбъ нѣмецкихъ народовцѣвъ, до котрого приступило 18 члено̂въ выбравъ своимъ предсѣдателемъ Штайнвендера. Клюбъ сей постановивъ также по̂дпирати правительство.

Зачувати, що престольна бесѣда буде мѣстити въ собѣ также згадку, про управильнене валюты и про будову окружной зелѣзницѣ доокола Вѣдня.

Коло польске выбрало своимъ предсѣдателемъ одноголосно пос. Яворского, а выбо̂ръ прочихъ функціонеро̂въ полишено на по̂знѣйше. На зборахъ Кола бувъ также Є. Ексц. Міністеръ п. Залескій и ко̂лькохъ члено̂въ Палаты пано̂въ.

Єсть загальне переконане, що всѣ партіи, котри̂ становили давну правицю, зближать ся до себе и будуть солідарно поступати. Оденъ зъ проводирѣвъ лѣвицѣ розмавлявъ зъ редакторомъ вѣденьскои *Allg. Ztg.* и заявивъ, що лѣвиця мѣркуе то, що буде мусѣла брати позитивну участь въ працяхъ, особливо економічныхъ, въ парляментѣ, бо пасивна опозиція може во̂добрати ѣй зовсѣмъ прихильно̂сть выборцѣвъ.

Цѣкава, але доси ще не зовсѣмъ певна вѣсть наспѣла зъ Петербурга до Лондону. Одна зъ тамошныхъ ґазетъ до̂стала именно вѣсть, що въ понедѣлокъ передъ полуднемъ хотѣвъ якійсь чоловѣкъ убити царя. Того дня мавъ царь ѣхати на параду до ґвардійскои школы ѣзды. На ту параду була выставлена для публики и трибуна. Коло тои трибуны зъявивъ ся бувъ также якійсь чоловѣкъ, котрый, якъ по̂знѣйше показало ся, приѣхавъ бувъ зъ провінціи. Поліція видко знала вже о нѣмъ, бо скоро во̂нъ лишь явивъ ся, заво̂зано его заразъ до ґардеробы и тамъ арештовано. При арештовано̂мъ найдено револьверъ и сильну отрую. Єсть загальне переконане, що во̂нъ намѣрявъ убити царя.

Во̂дозва до чест. дяко̂въ церковныхъ гр. к. епархіи Перемыскои.

Родимцѣ! Станъ дяко̂вскій, зъ котрого выйшло много заслуженыхъ людей для нашои св. Церкви и рускои народности, бувъ во̂дъ вѣко̂въ розсадникомъ просвѣты христіяньскои на Руси. Згаданый станъ, колись поважаный, бо во̂нъ занимае въ церквѣ переднѣйше мѣсце, по̂дупавъ значно въ новшихъ часахъ, тому оказалась потреба сей станъ по̂ддвигнути та по можности унормувати его сумни̂ обставины.

До по̂днесеня дяко̂вскои справы та упорядкованя дяко̂вскихъ обставинъ, дали починъ сами̂ дяки зо̂брани̂ на перշо̂мъ дяко̂вско̂мъ зборѣ, во̂дбувшо̂мъ ся 30-го цвѣтня 1885 р. въ монастирѣ оо. Василіянъ въ Кристинополи. Выбраный на то̂мъ зборѣ комітетъ дяко̂вскій внѣсъ по запавшо̂й ухвалѣ петицію на руки посла п. Романчука до краевого Сойму о во̂дшкодоване за дотаціи дяко̂въ, вчислени̂ до фондо̂въ шко̂льныхъ, а по̂знѣйше внѣсъ во̂нъ другу петицію на руки посла п. Ковальского до Рады державнои у Вѣдни. По причинѣ, що внесеными петиціями до краевого Сойму и Рады державнои нѣчого не зыскано, рѣшено, оснувати на статутахъ „Товариство дяко̂вске", въ цѣлею нести моральну та матеріяльну помо̂чь своимъ членамъ. Наколи и ту заходили трудности въ основаню „Одного товариства дяко̂вского для всѣхъ галицкихъ дяко̂въ", рѣшено во̂дтакъ, оснувати для кождои епархіи окреме „Товариство дяко̂вске" по̂дъ протекторатомъ Преосв. епархіяльныхъ еписко̂по̂въ для каждои епархіи. Епархіи Станіславо̂вска и Льво̂вска мають вже у себе основани̂ „товариства дяко̂вски̂," — для епархіи Перемыскои трудно було скорше о таке товариство постаратись, бо зложени̂ статуты мусѣли въ дорозѣ внесеного рекурсу оперти ся ажь о ц. к. міністерство справъ внутрѣшныхъ у Вѣдни.

Теперь, коли статуты суть потверджени̂, напечатани̂, до деякихъ мѣсцевостей въ епархіи, розо̂слани̂, а интересовани̂ можуть ти̂ статуты на жадане одержати во̂дъ по̂дписаного навѣть даромъ, не стоить вже вамъ честъ. Родимцѣ, дяки церковни̂, нѣяка перешкода на завадѣ вписуватись въ члены згаданого товариства, яке основуе ся по пятилѣтныхъ трудахъ не для кого другого, якъ лишь для вашого власного добра. Безъ средствъ и фондо̂въ, но зъ сильною вѣрою въ помо̂чь Бога та добрыхъ людей, основуе ся товариство, фонды зберуть ся, наколи буде у васъ лишь добра воля. Наша епархія Перемыска числить надъ тысячь

сяця, въ котро̂мъ, якъ вже само его имя вказуе на то, все цвите и коли звычайно бувае тепло, а хочь лучають ся днѣ, въ котрыхъ и студѣнь докучае и часомъ ще снѣгомъ завѣвае, то все таки загально цѣлый мѣсяць бувае теплый Въ 1866 р. бувъ цвѣтень такъ теплый, що на Великодни̂ свята люде вже купали ся; сего же року есть цвѣтень дуже студеный. Морозы, студеный по̂вно̂чный вѣтеръ, снѣги, рѣдко дощь доскулюють людемъ такъ, що мимо волѣ приходить на гадку повысшій здогадъ французкого ученого, що настае вже ледова пора. Кождый пытае: Колижь вже настане весна?

А колижь властиво настае весна? Чи есть день, во̂дъ котрого, якъ втявъ, мае весна настати. На те могли бы мы въ Галичинѣ найскорше во̂дповѣсти. У насъ настае весна тогды, якъ Богъ дасть, а не тогды, коли астрономы еи заповѣдають, або коли птахи, якъ бузьки та ласто̂вки прилѣтають, або коли дерева позацвитають. Ось найлѣпшій доказъ на то маемо и сего року. Вже почали були розцвитати ся по̂дснѣжки и прилѣски, въ декотрыхъ сторонахъ зацвили були навѣть и дерева, ажь наразъ по ко̂лькохъ теплыхъ дняхъ въ мартѣ подувъ зновъ студеный вѣтеръ зъ по̂вночи, потисли морозы, посыпавъ ся снѣгъ та вкрывъ наши̂ горы, що почали вже були синѣти ся и зима зновъ завернула, та якось тепла годѣ дочекати ся. Мимоходомъ мусимо тутъ сказати, що анѣ прилѣтъ птахо̂въ, анѣ розцвѣтъ деревъ и цвѣто̂въ не значить ще весны, а коли часомъ дерево и зацвите рано по ко̂лькохъ теплыхъ дняхъ, то причину сего треба шукати и въ само̂й деревинѣ. Сего року лучило ся н. пр. въ селѣ Илавчу въ Коломыйщинѣ таке: тамъ въ садѣ одного господаря зацвила дня 1 марта одна сливка, бѣленькій цвѣтъ покрывъ цѣлу деревину; тымчасомъ морозъ зваривъ цвѣтъ зовсѣмъ. Симъ способомъ годѣ отже означити початокъ весны и во̂нъ мусить конче иншій бути для кождои стороны.

Означувати початокъ весны по̂сля того, якъ земля обертаесь около сонця, не есть также для практичного житя дого̂днымъ, але то означуване мае велику вагу въ рахубѣ. По̂сля того способу, починаесь весна зъ днемъ 21 марта, а ко̂нчить ся зъ днемъ 22 червня. Найпевнѣйшій ще, але также не конче легкій спосо̂бъ, есть обчислювати початокъ весны по̂сля того, яка бувае въ яко̂й сторонѣ теплота що року и яке въ нѣй бувае по̂дсоне, клімать. Але и сей спосо̂бъ, хочь вже певнѣйшій, есть приступный лишь для людей ученыхъ и вымагае всѣлякихъ прилад̂въ, такъ, що для того можна лишь въ декотрыхъ важнѣйшихъ сторонахъ зъ великою певностію означити, коли мае весна розпочати ся. Для Вѣдня н. пр. обчислено, що тамъ найстуденѣйшій день въ роцѣ бувае день 7 сѣчня, и для того каже ся, що того дня есть середина зимы. Найтеплѣйшій день для Вѣдня бувае 2 серпня и то есть середина лѣта. Той день, що лежить по серединѣ межи 7 сѣчня а 2 серпня уважаесь тогды серединою весны. Для Вѣдня припадае той день на 14 цвѣтня; у насъ припадавъ бы во̂нъ далеко по̂знѣйше, бо може ажь десь въ маю. Щобыжь знайти початокъ весны, то треба шукати зновъ найтеплѣйшій день межи серединою зимы (для Вѣдня 7 сѣчня) а серединою весны (для Вѣдня 14 цвѣтня). Конець весны припадавъ бы по̂сля сего по серединѣ межи серединою весны а серединою лѣта. Тымъ способомъ зачиналась бы весна у Вѣдни въ послѣдныхъ дняхъ лютого, а ко̂нчилась бы въ послѣдныхъ дняхъ мая.

На котри̂ днѣ мае по̂сля сего способу обраховуваня припадати початокъ и конець весны у насъ, годѣ намъ сказати, бо не маемо дотого во̂дповѣдного обчисленя теплоты въ загалѣ и найтеплѣйшихъ та найстуденѣйшихъ днѣвъ въ роцѣ въ нашо̂мъ краю. То однакожь можна на певно сказати, що теперь доперва робить ся першій вступъ до весны и тому есть така студѣнь, а зъ того, що весна буде по̂зна, можна сподѣвати ся, що и лѣто буде тепле и осѣнь довго потягне. *К.*

церковныхъ дяковъ. Єсли бы тôлько половина дяковъ вписала ся въ своѣмъ добре зрозумѣлôмъ интересѣ въ члены товариства, а вже бувъ бы на початокъ фондъ. Не буде безъ того, щобы не знайшли ся мѣжь нашою Вп. духовною и свѣтскою интеліґенціею люде, прихильнѝ основуючому ся товариству, котрѝ зложивши грошеву лепту яко милостиню та вписавши ся мѣжь запомогаючихъ членôвъ, своими свѣтлыми радами чи то въ центр. выдѣлѣ чи въ выдѣлахъ деканальныхъ, не причинили ся до розвою товариства. Звертаємо вашу увагу чест. Родимцѣ дяки церковнѝ на §§. 24, 25 статутôвъ. Тѝ параґрафы читайте уважно и старайте ся ихъ зрозумѣти, бо они суть уже важнѝ. Зъ огляду на власне добро, заохочуйте оденъ другого и вписуйте ся численно въ звычайнѝ члены товариства, бо наколи се залишите, то полишать ся всѣ вашѝ стогны на нужду и лиху долю, стогномъ ліричнымъ, пущенымъ на гру вѣтрôвъ. Вôдповѣдно до §. 7 *б)* статутôвъ, надсылайте за переказомъ почтовымъ на руки пôдписаного до часу, поки не скличуть ся въ Перемышли загальнѝ зборы, грошевѝ вкладки за 1891 рôкъ, а то: титуломъ вписового 1 зр., титуломъ членьскои вкладки 1 зр., разомъ 2 зр. Въ дальшихъ лѣтахъ буде платити ся рôчно лишь 1 зр. на членьску вкладку. По надôсланю приписанои статутами грошевои належитости, одержить каждый принятый до товариства членьску книжочку зъ поквітованємъ на зложенѝ грошѣ. Въ имя Боже до дѣла!...

За комітетъ основателѣвъ
предсѣдатель
В. Чернецкій, парохъ зъ Сѣльця белзкого,
почта Кристинопôль.

Новинки.

— **Дирекція почтъ и телеґрафôвъ** призволила на замѣну мѣсць служебныхъ почмайстрамъ: Едмундови Славикови въ Жолыни и Игнатію Бургилевичови въ Березовѣ; дальше надала посаду почмайстра въ Гвôздци, експедиторцѣ почтовôй, Емиліи Пôдставскôй, а посады експедієнтôвъ почтовыхъ: въ Вязôвници, пенсіонованому кондукторови почтовому, Иванови Кжегликови; въ Радавѣ, пенсіонованому жандармови Иванови Загайцѣ; въ Черхавѣ, пенсіонованому учителеви народному, Клавдію Петрицѣ; въ Кобѣжинѣ, експедиторцѣ почтовôй, Маріи Доманусъ; въ Кальници, експедиторови почтовому, Якову Боюкови; въ Осѣку коло Освѣтима, начальникови громады, Францови Крамарчикови; въ Явôвску, експедиторцѣ почтовôй, Розаліи Маєръ: въ Бѣлчу золотôмъ, властителеви дôбръ, кн. Льву Сапѣзѣ; въ Гребеновѣ, начальникови стації зелѣзницѣ, Тадею Грушецкому; въ Жуховôй, експедиторцѣ почтовôй, Людвицѣ Зарицкôй; въ Джуринѣ, експедиторови почтовому, Романови Рутовскому; въ Креховѣ, пенсіонованому кондукторови почтовому Леопольдови Нижанковскому; въ Олешевѣ, начальникови стації, Жиґмонтови Ивановскому; въ Марія-гільфъ коло Коломыѣ, експедиторцѣ почтовôй, Єленѣ Маткôвскôй. Дальше надала Дирекція почтъ и телеграфôвъ посаду конюшого почтового въ Ярославѣ вдовѣ по тамошнôмъ конюшôмъ, Ирмѣ Вайґель.

— **Конкурсъ**. Рада шкôльна окружна для мѣста Львова розписала конкурсъ на посаду гр. кат. катихита при женьскôй школѣ им. Ядвиґи. Обовязкомъ катихита буде такожь учити релиґіи въ мужескôй и женьскôй школѣ им. Єлисаветы и въ мужескôй и женьскôй школѣ им. св. Антонія. Платня для катихита 900 зр Речинець до подаваня ся назначеный до 15 мая.

— **Рада мѣста Коломыи** старає ся—якъ зачувати — о то, щобы, на случай, колибъ мала бути основана руска семінарія учительска, она не була основана въ Тернополи але въ Коломыи. Рада мѣста поручила поробити вôдповѣднѝ кроки свому радному п. Генрихови Якубовскому.

— **Третѝ вечерницѣ „Рускихъ Женщинъ“ въ Станіславовѣ** вôдбули ся 4 н. ст. цвѣтня, и розпочали ся вôдчитомъ д-ра Бучиньского, оробленымъ пôсля повѣсти Беляма пôдъ заг. „Въ р. 2000“. Въ вôдчитѣ представивъ прелеґентъ цѣкаво и для всѣхъ занимаючо, якъ Белямі уявивъ собѣ въ формѣ сну суспôльный ладъ мѣжь людьми въ 2000 роцѣ по Хр. — Вôдтакъ вôдспѣвала дуже хорошо панна Чачковска двѣ пєсы: Лисенкову „Якъ бы менѣ мамо намисто“ и одну зъ Carmen-ы Бізота. Панна Кузьмôвна вôддеклямувала „Идилю“ Франка, де-то сестричка зъ братчикомъ идуть до стовпôвъ, пôдпираючихъ небо, зъ такою природностію, и такою выразною, та правильною пронунціяціѥю, що рѣдко трафляє ся такъ выстудіовану деклямацію почути. По деклямаціи вôдчитавъ п. Б. гумористичный „монольоґъ п. Чипчиковича“ и не мало убавивъ тымъ товариство. Дальше п. С. вôдогравъ на цитрѣ: 1. фантазію и 2 Schmerzlied Умлявфта, а на конець выголосивъ ще хорошо маленькій декляматоръ, сынокъ паньства Б. деклямаційку „На родинѣ“. По части концертовôй наступили забавы товарискѝ. Що сѝ вечерницѣ выпали знаменито, заслуга въ тôмъ выдѣловои панѣ Бучиньскои.

— **Въ Махнôвцѣ, повѣта сокальского,** засновує ся за старанємъ Вп. о. Ив. Черевка Читальня, котрои торжественне отворенє вôдбуде ся ще передъ Великодными святами. Єсть се друга читальня, котру Вп. о. Ив. Черевко засновує въ своихъ парохіяхъ.

— **Банкрутство**. Въ Бродахъ збанкрутовавъ купець товарôвъ блаватныхъ, Ґодель Гайльпернъ. Пасивы выносять около 50 000 зр.

— **Зъ Монастыриськъ** доносять до польскихъ ґазетъ, що дня 25 марта с. р. капраль 8 полку уланôвъ 6 шкадроны, Григорій Осадца, прийшовши около 2 годины по полудни оглянути уланôвъ, приступивъ до улана, Ивана Пяткова и заставъ у него невычищену рожу при шапцѣ и бракъ одного ґузика. Помимо того, що Пяткôвъ хотѣвъ безпроволочно довести все до порядку, капраль вынявъ шаблю, и рукоятею ударивъ такъ сильно Пяткова въ груди, що той зробивши єще якихъ десять крокôвъ, упавъ трупомъ. Осадца приступивъ до него и копнувъ єго ще ногою, говорячи, що Пяткôвъ „причаивъ ся“. Капраля арештовано и осаджено въ ґарнізоновôмъ арештѣ.

— **Невдячный скупаръ**. У Львовѣ померъ на дняхъ Лавретій Ольшевскій, котрый послѣдными часами живъ въ великôй нуждѣ на ласцѣ своеи бѣднои своячки, котра зъ посвященємъ доглядала єго не знаючи о тôмъ, що вôнъ має великій маєтокъ. Тымчасомъ мѣжь рѣчами помершого найдено около 60 тысячь въ книжочкахъ касы ощадности и завѣщанє, котрымъ скупаръ переказує цѣле своє майно далекимъ своякамъ въ Позναньщинѣ забуваючи цѣлкомъ на свою бѣдну опѣкунку.

— **Тунель попôдъ воду**. Шведске мѣсто Гельсінґборґъ має незадовго получитись зъ даньскимъ мѣстомъ Ельсіноре, положенымъ по другôй сторонѣ Сунду, пôдводнымъ тунелемъ. Пôдморскій сей тунель буде довгій на 4 кільометры, а будова, разомъ изъ шляхомъ зелѣзничимъ въ тôмъ тунели, буде коштувати около 18,000 000 франкôвъ.

— **Въ фельєтонѣ нашои часописи** розпочнемо завтра друкувати перекладъ довшои повѣсти одного зъ найзнаменитшихъ сучасныхъ повѣстеписателѣвъ польскихъ, Севера, пôдъ заголовкомъ „Задля святои землѣ“. Єсть то повѣсть взята зъ житя польского люду а своимъ змѣстомъ пôдхожа дуже и до житя руского люду. За єи артистичне переведенє ручить вже само имя автора, славно звѣстного въ сучаснôй польскôй літературѣ повѣстевôй и знаменитого знатока польского люду.

Всячина.

— **Сорокъ и три разы замужна**. Ще бôльшои штуки, якъ недавно тому той кравець въ Чікаґо, доказала Анґлійка Ліль, котру теперь арештовано въ Парижи. Коли єи першій разъ арештовано въ 1887 р., то она була лишь 13 разôвъ замужна. Вôдъ того часу вôддавала ся она 30 разôвъ. Она оголошувала въ ґазетахъ, що єсть богатою вдовицею и хоче вôддавати ся. Коли до неи навѣдувались мужчины, удавала она дуже неприступну и при помочи своеи спôльнички, якоись старои бабы, умѣла имъ такъ завернути голову, що они давали цѣннѝ подарунки. Щедрого жениха припускала она вже до себе, ѣхала зъ нимъ до Анґліи и тамъ, щобы ще бôльше набрати вôдъ него, вѣнчала ся зъ нимъ законно. Набравши грошей и всѣлякого добра, утѣкала вôдъ мужа, щобы за границею шукати собѣ нову жертву.

† Посмертнѝ вѣсти.

О. Петро Мартиновичъ священикъ ювилатъ, приходникъ въ Мальчичахъ, городецкого деканату, померъ сими днями въ 80 роцѣ житя а 54 священьства. Вѣчна єму память!

Розалія зъ Петрушевичѣвъ Шпиткова, жена приходника зъ Волцнева, померла у Львовѣ, въ 35 роцѣ житя. Вѣчна єй память!

Господарство, промыслъ и торговля.

Цѣна збôжа и другихъ продуктôвъ.

Львôвъ: пшениця 8·10 до 8·45, жито 5·90 до 6·15; ячмѣнь 6·— до 6.75; овесъ 6·— до 7·—; рѣпакъ 10·50 до 11·—; горохъ 6·20 до 9·75; выка —.— до —.—; льнянка —.— до —.—; конюшиниа червона 42·— до 52·—; бѣла —.— до —.— зр. шведска —.— до —.—; Хмѣль —.— до —.— зр. за 50 кільо мѣсце Львôвъ. Оковита готова за 10.000 літрôвъ —.— до —.— мѣсце Львôвъ.

Тернопôль: пшениця 7·95 до 8·25; жито 5·75 до 6.—; ячмѣнь 5.25 до 7.—; овесъ 5·80 до 6.70; горохъ 6·— до 9·—; выка —.— до —.—; рѣпакъ 10·25 до 10·70; льнянка —.— до —.—; конюшина червона 42·— до 52·— бѣла —·— до —·— шведска —.— до —.—

Телеґрамы.

Вѣдень 9 цвѣтня. При вчерашныхъ выборахъ до рады громадскои зъ другого круга выборчого вийшло 39 лібераловъ а 7 антисемітôвъ.

Бѣлградъ 9 цвѣтня. Правительство взяло назадъ своє предложенє о конверсіи. Скупштина приняла предложенє о змѣнѣ закона о податкахъ безпосередныхъ въ другôмъ читаню и ухвалила кредитъ додатковый въ сумѣ пять міліонôвъ.

Сімля 9 цвѣтня. Бюро Райтера доносить, що пôсля всеи имовѣрности Маніпуры поубивали товаришѣвъ Квінтона. Такожь розôйшлась чутка о новыхъ борбахъ анґлійского войска въ Маніпурѣ, и що командантъ Англійцѣвъ погибъ; очевидно єсть тутъ бесѣда о Ґен. Ґрантѣ, командантѣ тыхъ вôддѣлôвъ, котрѝ выслано Квінтонови на помôчь.

Парижь 9 цвѣтня. *Temps* довѣдує ся, що покôйный князь Наполеонъ въ своѣмъ завѣщаню выключивъ кн. Віктора зовсѣмъ вôдъ наслѣдства называючи єго ворохобникомъ.

Лондонъ 9 цвѣтня. Розôйшлась тутъ вѣсть про атентатъ на царя. Арештовано якогось чоловѣка, именемъ Скамейкинъ, котрый намѣрявъ царя убити.

Надôслане

Съ призволенємъ и одобренємъ Впреосв. Митроп. Ординаріата начинають выходити: **Житія святыхъ** въ звязи историчнôй для звеличеня Памяти тыхъ Угодникôвъ Божихъ, которыхъ имена въ нашôмъ грекословеньскôмъ календари писанѝ суть. Сѣмъ книжокъ во двохъ томахъ съ указательными Списами именъ по порядку азбучному и календарному. *Черезъ Іосифа Мѣльницкого, Доктора св. Богословія, совѣтника гр. к. Митроп. Консисторіи, вицеректора генеральнои семинаріи духовнои.*

Першій выпускъ, котрый, якъ теперь показує ся, обнимає двацять аркушей, представляє въ першôй книжцѣ по ôдповѣднôмъ введеню житя ветхозавѣтныхъ Святыхъ съ даткомъ хронологіи библійнои, во котрôй книжцѣ житія новозавѣтныхъ Святыхъ до р. 117 еры поспôльнои.

Сей выпускъ выйде и розсылати ся буде П. Т. Пренумераторамъ въ мѣсяцю червцю текучого року.

Увѣдомляючи о тôмъ П. Т. Препумераторôвъ нашихъ, поручаємъ усердно основнѝ тѝ, ретельнѝ, созидательнѝ и рôкъ церковный вычерпуючіи выклады историчнѝи всѣмъ любителямъ исторіи и знатокамъ слова руского.

Предплата на першій выпускъ съ пересылкою почтовою выноситъ 1 зл. 20 цт. и має посылати ся до пôдписаного Выдавництва.

Выдавництво „Житій Святыхъ“
отъ Д-ра *Іосифа Мѣльницкого*,
во Львовѣ, ул. Коперника, ч. 36.

Одвѣчательный редакторъ: Адамъ Креховецкій

ИНСЕРАТЫ

до „Народнои Часописи“ просимо пересылати до конторы пана **ЛЬЕОПОЛЬДА ЛИТЫНЬСКОГО** у Львовѣ, ул. Валова ч. 14. Цѣна стиха въ одноразовôмъ инсератѣ стоить 7 кр., при бôльше разовôмъ помѣщеню 6 кр. ôдъ стиха петитового. Пп. Купцѣ и Промышленники, котрѝ частѣйше будуть свои оповѣщеня умѣщати, одержують ôдповѣдный рабатъ.

АПТЕКА ПОДЪ „СРѢБНЫМЪ ОРЛОМЪ“

ЖИГМОНТА РУКЕРА

поручае:

Знаменитѝ средства до консервованя зубôвъ и яселъ и удержаня ямы губнои въ цѣлковитôй чистотѣ, именно

Порошокъ до зубôвъ салициловый и зъ руты надае зубамъ снѣжну бѣлôсть и не ушкоджуючи цѣлкомъ шклива хоронить ихъ передъ спорохнѣлостію.— Цѣна шкатулки 25 и 35 кр.

Вода анатеринова, настôй на зѣляхъ антисептичныхъ, а также и **вода салицилова,** котрои пару капель розпущенныхъ въ шклянцѣ воды, по выполоканю губы усувае зъ неи непріятный смакъ, а также забеспечуе ясла передъ всѣми **слабостями.**

COGNAC

курацiйный

правдивый французскій

перворядной фирмы Ришеръ по цѣнѣ 3.50 до 7 зр. за фляшку — высылае за послѣплатою

Льеопольдъ Лѣтыньскій,

Львôвъ, ул. Валова 14.

ГАЛИЦКІЙ

БАНКЪ КРЕДИТОВЫЙ

почавши ôдъ 1 лютого 1890 поручае

4% АСИГНАТЫ КАСОВИ

въ 30 дневымъ выповѣдженьемъ

3½% АСИГНАТЫ КАСОВИ

въ 8 дневымъ выповѣдженьемъ всѣже знаходячѝ ся въ обѣзѣ

4½% АСИГНАТЫ КАСОВИ

въ 90 дневымъ выповѣдженьемъ, будуть опроцентованѝ почавши ôдъ дня 1 мая 1890 по 4% въ дневнымъ терминомъ выповѣдженя.

Львôвъ, дня 31 сѣчня 1890. **Дирекція.**

Мешканьцѣ Львова!

можуть хôснувати ся знаменитымъ вынаходкомъ

проф. Соксельета

Молоко стеоилізоване

пôсля методы того професора, есть найлѣпшимъ зъ штучныхъ кормôвъ для немовлятъ и заступае цѣлкомъ кормъ грудный.

Дѣти, скормленѝ тымъ молокомъ не слабують на жаднѝ сла бости жолудковѝ або кишковѝ и въ загалѣ не пôдлягають такъ легко слабостямъ.

Цѣна мѣсячного кормленя 180 фляшокъ 7 зл.

Молоко коштуе найменше два разы тôлько.

Проспекта и поясненя даромъ. Замовленя приймае

Контора Льеопольда Литыньского,

у Львовѣ, при улицѣ Валовôй ч 14 (побôчь Центральнои Кавярнѣ.

БРОНИСЛАВЪ ВИТКЕВИЧЪ

аптикарь у Львовѣ улиця Жолкôвска (коло заставы),

поручае выпробованѝ и за скуточнѝ узнанѝ

Пигулки зъ Гуаяколемъ

знаменитѝ въ недугахъ грудныхъ, яко презерватива наколи зайде обава сухôт, также въ початкахъ хоробы радикально убиваючѝ бактеріи. — **Цѣна пуделка 1 злр.** (Зô способомъ ужитя.)

EXCELSIOR

Средство дуже цѣнене у всѣхъ гостцевихъ терпѣняхъ именно застарѣлыхъ, объявляючихъ ся ломаньемъ костей и т. п.

Велике число узнань и подякъ, позваляе менѣ запоручити, що дешеве се домове средство лѣчить всякѝ, хотьбы застарѣлѝ зъ давныхъ лѣтъ ревматизми.

Цѣна фляшки 60 кр. в. а. (зô способомъ ужитя.)

Подяка. Всч. п. Брониславъ Виткевичь, аптикарь у Львовѣ.

Мило менѣ переслати В. Всечестности мои найсердечнѣйшѝ слова подяки за Вашъ дѣйстно чудесный *Excelsior*. Страшнѝ терпѣня, якѝ выдержавъ я зъ каждою змѣною воздуха, довгѝ лѣта треваючѝ болѣ въ костяхъ нôгъ, котрымъ ни одна сѣрчана купѣль помогчи не могла — перестали, якъ-бы чудесною рукою ôднятѝ, по натертю кôлькохъ фляшокъ „Excelsior“-а. — Вдячнôсть моя для Васъ Пане тревати буде якъ довго жити буду, а першимъ ее ôдгомономъ най будуть тѝ слова мови подяки.

Краковъ, 16 лютого 1891.

Антоній Гордыньскій.

Щоденна експедиція на провинцію за побраньемъ почтовымъ.

Прошу адресовати **В. Виткевичь,** аптикарь, Львôвъ-Пôдзамче.

К. Ф. ПОПОВИЧЬ

въ Тарнополи

поручае

ôдъ злр. 2·50, 3 и 4·30, червонѝ по 2·50 и 3 злр. Franco бочôлка и порто

Прошу о ласкавѝ замовленя.

Яковъ Федеръ

мѣскій лѣкарь и акушеръ

бувшій секундаріюшь общого шпиталя у Львовѣ, осѣвши въ **Устю зеленôмъ,** лѣчить всякѝ слабости въ кругъ медицины и хирургіи входячѝ.

Полотна льнянѝ Корчиньскѝ

и иннѝ выробы

найтревальшѝ и найдешевшѝ.

Прôбки franco.

Вл. Ґонетъ,

въ Корчинѣ коло Кросна.

!! Даромъ !!

и оплачено высылаю мôй цѣнникъ **Суконъ** мужескихъ въ поученьемъ якъ мае ся самому собѣ брати мѣру — **сукно** власного выробу. Взоры и моднѝ картоны. Наймоднѣйше, найтревальше и найдешевше.

Цѣлковитѝ убраня, менжиковы, пальтоты лѣтнѝ зъ сукна и шевіоту ôдъ 10 зр. и высше. Поручательство въ тôмъ, що не ôдповѣднѝ рѣчи принимаю назадъ.

Агенты всюда пошукованѝ.

Фабрика суконъ мужескихъ.

KAROL BEER, Troppau, öster. Schlesien,

КАЛЕНДАРЬ ЗДОРОВЛЯ

на рôкъ 1891,

выданый въ польскôмъ языцѣ мѣстить кальендаріюмъ греческе и латиньске, богато илюстрованый, повенъ цѣкавыхъ розправъ, дотычачихъ збереженя здоровля, посылае

ЛЬЕОПОЛЬДЪ ЛѢТЫНЬСКІЙ,

у Львовѣ, Валова 14,

franco за надôсланьемъ 50 кр. а- в.

Можна тоже набути каждого часу всякѝ

вина лѣчничѝ.

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.